

Kraków podarował Warszawie

Biskupie insygnia św. Felińskiego

tekst

**JOANNA
JURECKO-WILK**

redaktor wydania

Po warszawskich ulicach chodzili święci. Tutaj uczyli się, pracowali, zakładali ochronki dla dzieci i nowe zgromadzenia zakonne. Dziś piszemy także o tych, którzy zmarli lub zginęli w opinii świętości i których procesy beatyfikacyjne i kanonizacyjne są w toku. Są wśród nich prymasi, księża, zakonnice, bracia zakonni... Szkoda, że Warszawa nie doczekała się świętych świeckich. Szerzący się w niej kult św. Joanny Beretty Molli pokazuje wyraźnie, że wzorce świętych małżonków i rodziców są bardzo oczekiwane.

Pastorał i paliusz, biskupie insygnia św. abp. Zygmunta Felińskiego, przechowywane od ponad stu lat w katedrze na Wawelu, **zostały 25 października przekazane archidiecezji warszawskiej.**

Insygnia zostały przekazane w czasie Mszy św. w bazylice archikatedralnej w Warszawie, odprawionej przez abp. Kazimierza Nycza jako dziękczynienie za kanonizację abp. Felińskiego. Kardynał Franciszek Macharski, w imieniu archidiecezji krakowskiej, przekazał metropolii warszawskiemu paliusz i pastorał, z którego na wygnaniu korzystał abp. Zygmunt Feliński. Akt uroczystego przekazania insygniów, które spoczną w archikatedrze św.

Pastorał abp. Felińskiego przechowywano w skarbcu katedry na Wawelu, **pośród najcenniejszych pamiątek. Teraz trafił do Warszawy**

Jana Chrzciciela, odczytał kanclerz Kurii Metropolitalnej Warszawskiej ks. prałat Grzegorz Kalwarczyk.

Abp Nycz odczytał słowo kard. Stanisława Dziwisza, skierowane specjalnie z tej okazji. Metropolita krakowski napisał, że przekazane insygnia powinny odtąd przypominać mieszkańcom stolicy „postać świętego biskupa, dobrego pasterza, duchowego mocarza

i patriotę, którego kres ziemskiego życia dokonał się w Domu Arcybiskupów Krakowskich”... „W ten sposób, jakże przedziwnymi wyrokami Bożej Opatrzności, osoba świętego połączyła obie polskie stolice – tę dawną i obecną” – napisał kard. Dziwisz, dodając, że tradycyjnie, także jako stolice polskiego Kościoła, Kraków i Warszawę łączy „braterska przyjaźń”. **jjw/KAJ**

Otwórz się na dobre

Centrum Myśli Jana Pawła II rusza z niezwykłym projektem. Młodym od 16 do 19 lat proponuje warsztaty nt. wolontariatu. – Dzięki nim, wspólnie z uczestnikami „nakręcimy się na dobre” – wymyślimy projekty, które każdy będzie mógł potem samodzielnie zrealizować – zapowiada Dagmara Gortych, koordynatorka projektu „Otwórz się na dobre”. Warsztaty mają uczyć, jak rozwijać umiejętności społeczne, takie jak: komunikacja interpersonalna, współpraca w zespole, zarządzanie czasem, rozwiązywanie konfliktów oraz jak stworzyć projekt społeczny i jak nim zarządzać. Rekrutacja trwa do 4 listopada. Szczegóły: e-mail otworzsie@centrumjpp2.pl.

**CENTRUM MYŚLI JANA PAWŁA II.
Warto pomagać – zapewniają
organizatorzy warsztatów**

Krzysztof Zanussi – Budowniczy Mostów

Krzysztof Zanussi odbiera statuetkę „Pontifici”

Na misje do Europy?

UKSW. – Na Filipinach chrzci się rocznie więcej osób niż w Polsce, Włoszech, Niemczech i Francji razem. Jeśli zabraknie europejskiego chrześcijaństwa, w to miejsce powstanie chrześcijaństwo azjatyckie i afrykańskie – charyzmatyczne, spontaniczne, realnie wierzące w rzeczywistość duchową – podkreślił dr Tomasz Terlikowski z „Frondy” w czasie dyskusji zorganizowanej 24 października na Uniwersytecie kard. Stefana Wyszyńskiego.

– Papież Benedykt XVI, który jest ostatnim bojownikiem o duszę Europy, widzi ratunek dla chrześcijaństwa łacińskiego w liturgii – dodał Terlikowski. Zdaniem dr. Piotra Dardzińskiego, dyrektora Centrum Myśli Jana Pawła II, może się okazać, że Europę czeka rechrystianizacja. – O losach Europy rozstrzygnie to, czy chrześcijaństwo nie dadzą zepchnąć swojej wiary do sfery prywatnej – podkreślił Dardziński.

tk

Rusza przebudowa

MUZEUUM PRAGI. Dzięki pieniądзом z Unii Europejskiej za dwa lata na Pradze ma powstać muzeum, które będzie gromadzić i pokazywać pamiątki historii prawobrzeżnej części miasta. Stosowną umowę o 15 mln zł dofinansowania ze środków unijnych podpisali: prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski, w tymczasowych pomieszczeniach

Muzeum Warszawskiej Pragi przy ul. Żąbkowskiej. O powołaniu muzeum radni zdecydowali trzy lata temu. Jednak na przeszkodzie realizacji tego planu stał brak pieniędzy. Dopiero unijna dotacja dopięła budżet tworzenia nowej placówki. Przebudowa kompleksu zabytkowych kamieniczek przy ul. Targowej 50/52 na nowoczesne sale muzealne będzie kosztowała w sumie prawie 47 mln zł.

jjw

Zamiast przemocy

WARSZAWA. 22 października w Warszawie rozpoczęła się dwudniowa konferencja „Stop Przemocy”, zorganizowana przez Urząd m.st. Warszawy, Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN i Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. Była to już piąta edycja konferencji, skierowanej głównie do nauczycieli,

pedagogów i katechetów. Specjaliści z USA, Kanady i Szwecji przedstawili znane i stosowane za granicą skuteczne sposoby ograniczania zachowań agresywnych wśród dzieci, w tym praktykowany w Polsce Trening Zastępowania Agresji TZA-ART oraz nowe Prepare Curriculum i Peace 4 Kids.

jjw

KIK. Reżyser Krzysztof Zanussi został tegorocznym laureatem Nagrody „Pontifici” – Budowniczym Mostów, którą wręczono 24 października w siedzibie KIK w Warszawie. W wygłoszonej laudacji mec. Maciej Bednarkiewicz poprzez swoją twórczość oraz działalność społeczną i kulturalną „pielegnuje i uprawia cnotę mądrości”. Jako twórca zafascynowany wiedzą, swoją sztukę

filmową uprawia z „ogromnym poczuciem pokory”, zawsze miał też na względzie pragnienie jednania kultur i religii. Odbierając statuetkę, laureat powiedział, że współczesny świat jest dlatego taki trudny, że nagle staliśmy się naprawdę odpowiedzialni za wszystko i za wszystkich. „Spadający na nas ciężar odpowiedzialności za bezmiar niezrozumienia, który jest między nami, to wielkie wyzwanie” – dodał. **jjw/KA**

Chopinowi w rocznicę śmierci

Nadzwyczajny koncert „Fryderykowi Chopinowi w 160. rocznicę śmierci” odbył się 25 października w kościele św. Józefa Opiekuna Pracy w Józefosławiu k. Piaseczna. Wystąpiła orkiestra symfoniczna „Con Fuoco” pod dyrekcją Andrzeja Sochackiego. Przy fortepianie zasiadł Jacek Kortus, finalista Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina, a recytację – fragmenty korespondencji Chopina – wykonał Jerzy Żelnik. Impreza zorganizowana została w ramach projektu „Powiat Piaseczyński stolicą kulturalną Mazowsza 2009”.

Potrafił łączyć ludzi

ROZCZYNIA ŚMIERCI KS. POPIEŁUSZKI. – Sługa Boży ks. Jerzy Popiełuszko nie szukał władzy, swojej chwały. Szukał dobra człowieka, Polski i Kościoła, dlatego potrafił łączyć ludzi. Wszystkich, którzy chcieli do niego przyjść, przyjmował – mówił abp Kazimierz Nycz w parafii św. Stanisława Kostki, w czasie Mszy św., odprawionej 19 października, w 25. rocznicę śmierci ks. Popiełuszki. Prezydent Lech Kaczyński odznaczył pośmiertnie ks. Popiełuszkę Orderem Orła Białego, w uznaniu zasług

duszpasterskich. W uroczystości uczestniczyła matka ks. Popiełuszki wraz z jego rodzeństwem, władze państwowe i samorządowe oraz ponad dwieście pocztów sztandarowych z całego kraju. **tk**

GOŚĆ WARSZAWSKI
warszawa@goscniemiecielny.pl

ADRES REDAKCJI: 00-695 Warszawa,
ul. Nowogrodzka 47a
TELEFON/FAKS 22 628 02 72, 22 628 03 31
REDAGUJA: Tomasz Gołąb – dyrektor,
ks. Tadeusz Bożeiko – asystent kościelny,
Joanna Jureczko-Wilk, Agata Puścikowska

Przy każdej parafii duszpasterstwo związków w kryzysie?

Jak pomóc rodzinie?

Chrześcijanie nie powinni bać się kryzysów, stwierdzili uczestnicy konferencji

Wszystkie bajki kończą się słowami: i żyli długo, i szczęśliwie. Z życiem małżeńskim bywa jednak inaczej. Przedstawiciele ruchów katolickich zastanawiali się, czy odpowiedź Kościoła na takie sytuacje jest wystarczająca.

W gabinecie Barbary Smolińskiej, psychoterapeutki małżeństw, 40–60 proc. wizyt zaczyna się od skarg na współmałżonka.

– Boję się małżeństw, które nie przeżywają kryzysów. Bo to oznacza, że ich po prostu sobie nie uświadamiają – mówi terapeuta, choć zastrzega, że z pewnością nie wszystkie związki wymagają psychoterapii.

Czasem wystarczy grupa wsparcia. Kiedyś było nią środowisko wielopokoleniowej rodziny i sąsiadów. Dziś tę rolę mogą pełnić ruchy kościelne, które nie tylko zaspokajają potrzebę formacji duchowej, ale także rozwoju własnej osobowości. Barbara Smolińska sama zaangażowana jest we wspólnotę Chemin Neuf.

Kilkudziesięciu przedstawicieli ruchów i zrzeszeń katolickich z całej Polski zastanawiało się 24 października podczas warszawskiej konferencji pt. „Kryzys w małżeństwie – szansą?” nad metodami pomocy rodzinom. Prelegenci, wśród których byli duszpasterze, terapeuci oraz pary małżeńskie prowadzące rekolekcje dla narzeczonych, małżonków i par niesakramentalnych najwięcej,

miejsca poświęcili sytuacjom par żyjących bez ślubu, w powtórnych związkach lub porzuconych przez małżonków.

– Dziś w Warszawie nawet połowa związków żyje bez sakramentu. Byłoby szaleństwem nie uwzględnić tego w działalności parafialnej. Przy każdym kościele winno istnieć takie specjalistyczne duszpasterstwo – mówił o. Adam Schulz SJ, przewodniczący Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich.

Jezuita podkreślał pozytywną rolę kryzysu: wywołuje lęk, ale tak naprawdę jest szansą, by wyrwać nas ze starych nawyków. Kryzys zrywa do nawrócenia.

– Jasno trzeba powiedzieć, że całe chrześcijaństwo jest kryzysogenne. Chrześcijanie nie powinni bać się kryzysu. Ale z całą pewnością powinni bać się sytuacji, gdy kryzys nie jest rozwiązywany – mówił o. Schulz, zwracając uwagę, że Kościół, w tym ruchy katolickie, poświęca zbyt mało uwagi duszpasterstwu rodzin w kryzysie.

Konferencja była elementem przygotowania do IV Ogólnopolskiego Kongresu Ruchów Katolickich, który ma odbyć się za cztery lata.

Tomasz Gołąb

Kryzys jest szansą

JERZY GRZYBOWSKI, ORGANIZATOR REKOLEKCJI

– W ciągu 10 lat, od roku 1995 do 2006, liczba rozwodów w Polsce wzrosła dwukrotnie. Najczęściej z powodu niezgodności charakterów, w dalszej kolejności z powodu zdrady i uzależnień. Dziś coraz więcej małżeństw szuka pomocy, ale często przychodzi do specjalisty zbyt późno.

BARBARA SMOLIŃSKA, PSYCHOTERAPEUTA

– Wskazaniem do wizyty w gabinecie psychoterapeuty jest cierpienie, które się nie zmienia. Ale psychoterapia nie jest dawaniem dobrych rad na wejściu i nie ma rozsądzać, która ze stron ma rację. Ma jedynie pomóc w uświadomieniu sobie tego, z czym para ma problem. Bo to, co nieświadome, rządzi nami w bardzo silny sposób.

Ks. JAN PAŁYGA SAC, DUSZPASTERZ PAR NIESAKRAMENTALNYCH

– Niesakramentalni czują się w Kościele jak trędowaci. Wyrzuty sumienia i niemożność przystępowania do Eucharystii i sakramentu pojednania bardzo szybko stają się dla nich udręką: żyją stale z poczuciem winy. Mówię im wtedy: nie jesteście w porządku wobec Pana Boga, ale to nie znaczy, że On cofa swoją miłość. Aż wstrzymują wówczas oddech z wrażenia i pytają, co mają zrobić. Tłumaczę, że muszą uznać swój grzech, odkryć miłosierdzie Boga i wypełnić wszystkie dostępne dla nich praktyki religijne. Wówczas odzyskują spokój, który pozwala im dalej żyć. Niektórzy decydują się wtedy żyć w białym małżeństwie, zyskując możliwość rozgrzeszenia.

O. MIROSŁAW PIŁŚNIAK, DOMINIKANIN

– Od 20 lat pomagam narzeczonym przygotować się do małżeństwa. Coraz większa jest grupa narzeczonych, którzy faktycznie żyją od lat w konkubinacie. Bywa, że przychodzą wziąć ślub dlatego, że zaczęło im się coś sypać i chcą małżeństwem ratować swój związek. Wiele osób nie jest w ogóle przekonanych, czy pobierają się z odpowiednią osobą. Przyzwyczajeni, że w marcecie sięgają zawsze po produkt o najlepszych parametrach, w ten sam sposób traktują swoją wybrankę czy wybranka: wybierają spośród najlepszych kandydatów dostępnych na rynku. Przygotowując do małżeństwa, staram się wprowadzić narzeczonych w stan kryzysu – po to, by przeszli przez niego i zobaczyli, jak go rozwiązać. To wzmocni ich, kiedy przyjdą rzeczywiste kryzysy.

O. WOJCIECH NOWAK SJ, DUSZPASTERZ OSÓB PORZUCONYCH

– Zajmuję się m.in. osobami po rozwodzie lub w separacji, porzuconymi przez małżonków i decydującymi się dochować wierności sakramentalnemu małżonkowi. Ich sytuacja jest bardzo trudna, porównywalna do śmierci osoby bliskiej. Bywa, że w tej granicznej sytuacji osoby te odnajdują swoją ścieżkę duchową, odkrywają modlitwę, medytację, liturgię i Pana Boga.

Nie rezygnują z niczego, choć całkowicie oddały się Bogu

Boski Secret Service

Wszyscy myślą, że 30-letnia kobieta bez dzieci i męża w życiu się nie spełniła. Tymczasem Szensztat ma propozycję **dla singielek, które całe życie szukały w swoim życiu czegoś więcej.**

Słowo „Szensztat” brzmi jak zakłęcie. Założone w 1914 r. przez o. Józefa Kantenicha zgromadzenie ma dziś kilka gałęzi, które charyzmat czerpią z Przymierza Miłości zawartego z Maryją, a duchową siłę – z małego Sanktuarium Matki Bożej Trzykróć Przedziwnej w niemieckim Schönstatt i jego filii na całym świecie. Wśród kilku form życia konsekrowanego ruch szensztacki od kilkudziesięciu lat gromadzi też na całym świecie blisko 400 pań, dla których świat i własne środowisko staje się miejscem pełnego oddania Panu Bogu.

Panie Szensztatu nie zamykają się w klasztorach. Zewnętrznie nie wyróżniają się też spośród innych mijanych na ulicy osób. Pani Hanna jest na przykład urzędnikiem państwowym. Ale codziennie przed pracą idzie na Mszę św. W ciągu dnia odprawia medytację i inne ćwiczenia duchowe. Stojąc w korku, odmawia Różaniec. Życie dzieli między pracę zawodową i apostołstwo. To wiele ułatwia. Gdyby była zakonnica, ktoś mógłby machnąć ręką: eee, co ty tam wiesz o życiu...

Choć od Soboru Watykańskiego II, który zaaprobował taką formę życia konsekrowanego, minęły cztery dekady, wciąż niewiele osób orientuje się, czym są instytuty świeckie.

– Nawet księża w konfesjonalach niewiele o nich wiedzą. Zanim wysłuchają spowiedzi, muszę im wyjaśnić, na czym polega moje życie w instytucie, dlaczego żyję

Krzyż Jedności pokazuje Maryję jako Towarzyszkę i Pomocnicę Chrystusa w dziele zbawienia. To znak wszystkich Pań Szensztatu

w ten sposób – mówi pani Hanna, jedna z 16 Pań Szensztatu w Polsce.

Nie ujawnia się przed innymi. O tym, że zawarła kontrakt wieczysty, wie tylko najbliższa rodzina. Zaprosiła na obiad, pokazała obrączkę i powiedziała, że jest poślubiona Bogu. Po to, żeby uciąć nieustanne pytania o to, kiedy zamierza wyjść za mąż i mieć dzieci.

Pani Katarzyna do Pań Szensztatu wstąpiła sześć lat temu. Po wielu latach pracy w korporacji zajmującej się odżywkami dla dzieci miała dość wszystkiego. Na spotkanie wspólnoty trafiła, pracując dłuższy czas w międzynarodowej korporacji w Niemczech.

– Wyobrażałam sobie grono poważnych kobiet z dołnmi złożonymi w małdrzyk, w czarnych

pończochach i spódnicach do samej ziemi – mówi.

Zobaczyła... kobiety. Z krwi i kości – tłumaczki, menadżerki, lekarki i prezeski firm. Kobiety eleganckie i pełne energii.

„Kurczę, żyją jak ja, ale przynajmniej mają wspólnotę. I mają w życiu misję” – pomyślała.

Dziś, gdy jakaś 30-letnia singielka w jej otoczeniu boi się, że już nikogo w życiu nie spotka, tłumaczy, że są inne drogi realizacji siebie. Mieszka w jednym z bloków na Jelonkach. Ma swoją firmę i normalnych sąsiadów, z którymi codziennie rano mija się w windzie. Na drzwiach mieszkania nie ma napisu „klauzura”.

– Tę nam w sercu – mówi Katarzyna.

Zobowiązała się do pozostania w dziewictwie, do zachowania posłuszeństwa i ubóstwa. To nie

znaczy, że nie może dyskutować z przełożonymi, zwłaszcza, jeśli jakieś wyznaczone zadanie przeraża możliwości. Nie musi też rezygnować z niczego, co potrzebne do życia: ani z samochodu, ani z komputera, ani nawet z kobiecych drobiazgów, jak nowa torebka czy kosmetyk. Jej zadanie jest w zasadzie proste: musi dobrze i sumiennie wykonywać swoją dotychczasową pracę. I włączać się w życie swojej parafii. Ale nawet jeśli nie uda się jej odprawić wszystkich obowiązkowych modlitw czy zadań, nikt z przełożonych nie będzie dociekał dlaczego. Gdyby sama nie była do nich przekonana, po co miałaby to robić? Wolność jest najwyższym zobowiązaniem.

W życiu Pań Szensztatu zewnętrznie niewiele się zmienia. Nawet po ślubach wieczystych mają ciągle to samo grono znajomych, tę samą pracę, te same zamiłowania. A że nigdy nie będą mieć dzieci?

– Staramy się być matkami dla innych – mówi.

Tomasz Gołąb

Poznaj Panie Szensztatu

Instytut Świecki Pań Szensztatu zaprasza kobiety stanu wolnego, które nie przekroczyły 33. roku życia na „Dzień informacyjny o powołaniu do życia konsekrowanego w instytucie świeckim”. Spotkanie odbędzie się 7 listopada w Józefowie k. Warszawy w domu Ojców Szensztackich, przy ul. Nowowiejskiej 12. W programie m.in. wykład wprowadzający, praca ze słowem Bożym, Eucharystia oraz świadectwa życia członkiń instytutu. Dodatkowe informacje i zgłoszenia (do 2 listopada): tel. 0 668 299 002 lub e-mail: panie@szensztat.pl. Więcej: www.szensztat.pl.

W tym roku Polacy znów będą najliczniejszą grupą na Europejskim Spotkaniu Młodych, organizowanym na przełomie roku przez ekumeniczną wspólnotę z Taizé. **Nie będą musieli jechać daleko, bo spotkanie odbywa się w Poznaniu.**

Polska już trzykrotnie gościła uczestników europejskich spotkań Taizé. W 1989 i 1995 r. kilkadziesiąt tysięcy młodych z całej Europy zjechało do Wrocławia, a w 1999 r. gościło w Warszawie. Kolejny etap pielgrzymki zaufania przez ziemię zatrzyma się na przełomie tego roku w Poznaniu.

Poznańskie parafie już przygotowują się na przyjęcie gości. 27 grudnia do Poznania przyjadą młodzi, którzy oprócz uczestnictwa w spotkaniu chcą wziąć udział także w jego organizacji. Pozostali dojadą 29 grudnia. Również wtedy będzie można zapisać się do grup organizacyjnych i przygotowyjących śpiewy na wspólną modlitwę.

Europejskie spotkania są organizowane z myślą o ludziach młodych:

TOMASZ GOŁĄB

w wieku 17–35 lat. Młodszy musi przyjechać z opiekunem. Większość gości zostanie zakwaterowana w rodzinach, jednak niewykluczone, że nie wystarczy miejsc dla wszystkich i trzeba będzie nocować w szkołach i salach parafialnych. Dlatego każdy powinien zabrać ze sobą śpiwór i karimatę. Spotkania modlitewne będą odbywały się w halach Międzynarodowych Targów Poznańskich. Koszty organizacyjne są różne dla gości z poszczególnych państw. Dla młodych Polaków wynosi on ok. 200 zł.

Żeby zapisać się na spotkanie w Poznaniu, trzeba zgłosić się do

Zapisz się na Taizé

Kierunek: Poznań

punktu przygotowań, które od października działają w całym kraju. Ich listę można znaleźć na stronie: www.taize.fr. Tam należy wypełnić odpowiedni formularz, wpłacić 3 zł kosztów zgłoszenia. W punktach organizowane są też spotkania przygotowujące do grudniowej, wspólnej modlitwy w Poznaniu. Formularzy nie należy przysyłać do Taizé, nie można też zgłaszać się indywidualnie. Zgłoszenia przyjmowane są tylko poprzez punkty przygotowań, w których można zapisać się do 22 listopada. Organizatorzy prowadzą rozmowy z PKP, żeby uruchomić specjalne pociągi dla pielgrzymów. Do Poznania należy dotrzeć 29 grudnia przed południem. Spotkanie zakończy się 2 stycznia po południu.

jjw

Zgłoszenia na tegoroczne spotkanie Taizé w Poznaniu przyjmowane są do 22 listopada. Adresy punktów przygotowań można znaleźć na www.taize.fr

■ R E K L A M A ■

APTEKA RONDO ONZ
W WARSZAWIE
RONDO ONZ 1
TEL. 022 335-77-35

ZNIŻKI DLA EMERYTÓW I RENCISTÓW W APTECE RONDO ONZ

(DLA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z KART RABATOWYCH SENIOR I KART RABATOWYCH RODZINNYCH)

Z PROGRAMU SENIOR, którego celem jest pomoc emerytom i rencistom w zakupie tańszych leków, KORZYSTA JUŻ 10 TYSIĘCY OSÓB!!!

W tym roku stworzyliśmy nowy program dla Seniorów pod nazwą **POMOCNA DŁOŃ**. Ideą tego programu jest znaczące obniżenie cen na **100 NAJBARDZIEJ POTRZEBNYCH LEKÓW**.

Od początku roku zwiększyliśmy, o 2000 sztuk, ilość **KART RABATOWYCH SENIOR**

I KART RABATOWYCH RODZINNYCH uprawniających do zakupu leków z rabatem przysługującym Seniorom.

Serdecznie zapraszamy osoby zainteresowane przystąpieniem do programu.

Wystarczy odwiedzić naszą aptekę, okazać odcinek renty z ZUS lub legitymację i już można realizować recepty lub dokonywać zakupu innych artykułów z wysokim rabatem. Zapraszamy zgromadzenia zakonne opiekujące się chorymi - one też otrzymują zniżki na zakup leków. Obecnie współpracuje z nami od ponad roku jedno z warszawskich zgromadzeń.

Staramy się obniżyć lub utrzymać ceny leków na stałym poziomie i w ten sposób przeciwdziałać kryzysowi.

Wszystko po to, aby **SENIOROM** żyło się lepiej.

APTEKA CZYNNA

Pon. - Pt.: 7.30 21.00
Sobota: 9.00 18.00
Niedziela: 10.00 16.00

Jak do nas dojechać?

Tramwajami linii 10, 16, 17, 19, 33, 76
Autobusami linii 105, 109, 150, 174,
178, 500, 504, 506, 507, 510,
Przystanek RONDO ONZ

Wejście od ul. Świątokrzyskiej przy przystanku autobusowym RONDO ONZ 05

Punkty przygotowań

Warszawa: parafia ewangelicko-reformowana, al. Solidarności 76 a, poniedziałek godz. 19.00, salka; par. św. Andrzeja Boboły, DA „Dąb”, ul. Rakowiecka 61, środa godz. 18.00, salka DA; par. św. Zygmunta, pl. Konfederacji 55, piątek godz. 19.30, sala akademicka; par. Niepokalanego Poczęcia NMP, ul. Przy Agorze 9, poniedziałek godz. 20.00, salka; par. św. Jakuba Apostoła, ul. Grójecka 38, czwartek godz. 20.00, kaplica Zmartwychwstania; ASK „Soli Deo” al. Niepodległości 162, środa godz. 19.00, sala 110 SGH; par. NMP Matki Zbawiciela, ul. Olimpijska 82, czwartek godz. 19.30, kościół/salka; par. Matki Kościoła, ul. Domaniewska 20, środa godz. 20.00, kościół dolny; par. św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika, ul. Floriańska 3, czwartek godz. 19.00, sala nad kancelarią; par. NSJ, ul. Kawęczynska 53, poniedziałek godz. 19.30, salka DA „Przystań” na wieży; par. św. Ojca Pio, ul. Fieldorfa 1, czwartek godz. 19.00, salka Jana Pawła II.

Radzymin: par. Przemienienia Pańskiego, ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 1, czwartek godz. 19.00, kościół

Otwock: par. św. Wincentego à Paulo, ul. Kopernika 1, wtorek godz. 19.00, salka

Piastów: Dom Siostr Franciszkanek Misjonarek Maryi, ul. Słowiańska 21, czwartek godz. 19.30, kaplica.

Kiedy kolejni war

Wielu pamięta niezłomną postawę ks. Jerzego Popiełuszki (na zdjęciu pierwszy z lewej), którego proces beatyfikacyjny w ostatnim roku znacznie przyspieszył

współzałożycielkę Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek.

Wśród 108 męczenników II wojny światowej, beatyfikowanych w 1999 r., wielu było związanych z Warszawą: ks. Edward Detkens (duszpasterz akademicki, rektor kościoła św. Anny), ks. Roman Archutowski (prefekt o niezwykłym talencie pedagogicznym, dyrektor gimnazjum, autor podręczników szkolnych), ks. Zygmunt Sajna (bohaterski proboszcz z Góry Kalwarii, aresztowany za głoszenie kazań patriotycznych), ks. Michał Czartoryski OP (kapelan w Powstaniu Warszawskim, zginął, opiekując się rannymi powstańcami i cywilami), dwaj pallotyni: ks. Józef Stanek (kapelan zgrupowania „Kryśka” Armii Krajowej w Powstaniu Warszawskim) oraz ks. Józef Jankowski (w czasie wojny duszpasterz żołnierzy i ludności cywilnej), br. Symforian Ducki OFM Cap (uratował życie współwięźniom w obozie koncentracyjnym w Auschwitz), o. Anicet Koplński OFM Cap (praski spowiednik, jałmużnik, zwany „św. Franciszkiem Warszawy”), a także franciszkanie z Niepokalanowa: o. Jan Antonin Bajewski, o. Ludwik Pius Bartosik, br. Stanisław Tymoteusz Trojanowski i br. Piotr Bonifacy Żukowski.

Benedykt XVI wyniósł na ołtarze w 2005 r. ks. Ignacego Kłopotowskiego, założyciela Zgromadzenia Sióstr Loretanek, wydawcę katolickich pism, opiekuna sierot. W 2007 r. w Licheniu błogosławionym został o. Stanisław Papczyński, założyciel Zgromadzenia Księży Marianów, który przez część swojego życia związany był z Warszawą i Górą Kalwarią. Zaledwie kilka tygodni temu świętym został ogłoszony arcybiskup Warszawy Zygmunt Szczęsny Feliński.

MIASTO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH. Kilkudziesięciu sług Bożych, związanych z Warszawą, stara się dołączyć do grona 224 polskich świętych i błogosławionych. **Kiedy możemy spodziewać się następnych beatyfikacji i kanonizacji?**

tekst

JOANNA JURECZKO-WILK

jwilk@goscniedzielny.pl

Warszawa nie może narzekać na brak świętych i błogosławionych. Do tych ściśle z nią związanych, jak św. Władysław z Gielniowa, św. Andrzej Bobola czy św. Klemens Dworzak, dołączają nowi. Zwłaszcza w czasach pontyfikatu Jana Pawła II wielu zakonników, sióstr zakonnych, którzy działali w Warszawie i okolicach, zostało wyniesionych na ołtarze. W stosunku do kolejnych kilkudziesięciu toczą się procesy lub też trwa oczekiwanie na działanie samych sług Bożych, czyli na cud uczyniony za ich wstawiennictwem.

Do nieba przez Warszawę

Pochód świętych z Warszawy, który obserwowaliśmy w ostatnich latach, rozpoczął się od franciszkanina bł. Maksymiliana Marii Kolbego, którego Ojciec Święty kanonizował w 1982 r., czterdzieści jeden lat po jego śmierci w hitlerowskim obozie Auschwitz. Pięć lat później do grona błogosławionych Jan Paweł II zaliczył biskupa Jerzego Matulewicza, odnowiciela i generała Zgromadzenia Księży Marianów, który w Warszawie opiekował się sierotami i ubogimi dziećmi.

W 1988 r. papież ogłosił błogosławionym kapucyna o. Honorata Koźmińskiego, wykładowcę teologii i retoryki, który po upadku powstania styczniowego i kasacie warszawskiego klasztoru, przeniósł się

do Zakroczymia. Jego duchową uczennicę Bolesławę Lament, założycielkę Zgromadzenia Sióstr Misjonek Świętej Rodziny, ogłoszono błogosławioną w 1991 r. W tym samym roku na warszawskiej Agrykoli beatyfikowany został o. Rafał Chyliński – żołnierz, franciszkanin, misjonarz i wielki asceta.

W 1993 r. w Rzymie papież włączył do grona błogosławionych s. Matkę Angelę Truszkowską, założycielkę Zgromadzenia Sióstr Felicjanek, która w Warszawie organizowała pomoc dla bezdomnych sierot i osób starszych. Błogosławioną została też wtedy s. Faustyna Kowalska (jej świętość ogłoszono w 2000 r.). Trzy lata później w poczet błogosławionych zaliczono matkę Marcelinę Darowska – mistyczkę,

szawscy święci?

Czekanie na cud

Do kanonizacji bł. Honorata Koźmińskiego z Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów potrzebny jest cud za jego wstawiennictwem. Siostry loretańki modlą się o cud za przyczyną swojego założyciela bł. Ignacego Kłopotowskiego, bo już tylko tego brakuje do ogłoszenia jego świętości. Na uznanie za świętych czekają błogosławieni męczennicy z czasów II wojny światowej.

– Możliwy jest cud za przyczyną wszystkich 108 męczenników, jeśli ktoś prosił o łaski za ich wstawiennictwem – wyjaśnia o. dr Gabriel Bartoszewski OFM Cap, postulator procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych w archidiecezji warszawskiej. – Gdyby jednak ktoś doznał szczególnego wstawiennictwa jednej, konkretnej osoby spośród tych męczenników, wtedy możliwe jest wystąpienie do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych o wyłączenie tego błogosławionego i przeprowadzenie procesu kanonizacyjnego w stosunku do tej jednej osoby.

Procesy pełną parą

Od 1992 r. toczy się proces beatyfikacyjny s. Jadwigi Jaroszewskiej, założycielki Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Sakramentek Krzyża Chrystusowego, powołanego do pracy wśród ludzi z marginesu społecznego oraz upośledzonych. W Watykanie trwają prace nad przygotowaniem „Pozycji o heroicznosci cnót”. Dobiega końca proces diecezjalny pallotynów – męczenników II wojny światowej: br. Pawła Krawczewicza, ks. Franciszka Bryi, ks. Franciszka Kiliana, ks. Jana Szambelańczyka, ks. Norberta Jana Pellowskiego i ks. Stanisława Szulińskiego.

Kończy się także diecezjalny etap procesu beatyfikacyjnego sługi Bożej Józefy Karskiej, założycielki Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek. Gotowy jest dekret o heroicznosci cnót ks. Władysława Kornilowicza, współzałożyciela i ojca duchowego dzieła Lasek, którego szczątki spoczywają w kościele św. Marcina w Warszawie.

EAST NEWS/LASKI DIFFUSION

Co miesiąc w bazylice archikatedralnej w Warszawie odprawiana jest Msza św. w intencji beatyfikacji sługi Bożego Stefana Wyszyńskiego

W Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych trwają prace nad udowodnieniem heroicznosci cnót misjonarza redemptorysty Bernarda Łubińskiego, związanego z Warszawą pod koniec swego życia. Na tym samym etapie jest proces Marii Witkowskiej, współzałożycielki Zgromadzenia Najświętszego Imienia Jezus, która zmarła w Otwocku, mając zaledwie 29 lat. Na dekret o heroicznosci cnót czeka też sprawa Elżbiety Róży Czackiej, organizatorki Zakładu dla Ociemniałych w Laskach i założycielki Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża.

W 1989 r. z inicjatywy Jana Pawła II rozpoczął się proces beatyfikacyjny kard. Stefana Wyszyńskiego, prymasa Polski. Zbieranie materiałów nie było zadaniem łatwym, bo osiemdziesięcioletnie życie prymasa niezwykle mocno wiązało się ze zmieniającą się sytuacją w kraju. Podczas prawie trzytygodniowej sesji zbadano ogromną spuściznę

pisarską prymasa, jego nauczanie, przesłuchano ponad pięćdziesięciu świadków. Etap diecezjalny zakończył się w 2001 r. Liczące 32 tomy akta procesu trafiły do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Oprócz orzeczenia o heroicznosci cnót, potrzebne jest też stwierdzenie cudu za przyczyną sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego.

W kongregacji złożona już jest „Pozycja o heroicznosci cnót poprzednika prymasa Stefana Wyszyńskiego: sługi Bożego Augusta Hlonda. Prymas August Hlond zorganizował w Polsce Akcję Katolicką, powołał Zgromadzenie Księżych Chrystusowców, organizował międzynarodowe kongresy. Po wojnie, nawiązując do orędzia fatimskiego, pierwszy w świecie dokonał poświęcenia narodu Niepokalanemu Sercu Maryi.

Bliski błogosławiony z Żoliborza?

Na ukończeniu jest już procedura beatyfikacyjna dotycząca

REPRODUKUCJA JOZEF WOJNY

Prymas Polski August Hlond po wojnie poświęcił naród polski Niepokalanemu Sercu Maryi

ks. Jerzego Popiełuszki. W czasie obchodów 25. rocznicy śmierci kapelana „Solidarności” ks. dr Tomasz Kaczmarek, postulator procesu beatyfikacyjnego, powiedział, że dziewięciu watykańskich teologów w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych jednoznacznie oceniło śmierć ks. Popiełuszki jako przypadek męczeństwa za wiarę. Jego zdaniem, sprawa ks. Jerzego nabrała przyspieszenia w Watykanie, po liście postulacyjnym biskupów polskich do Benedykta XVI we wrześniu ubiegłego roku oraz po konsultacji papieża z prefektem kongregacji, by rozpatrzenie przypadku ks. Jerzego Popiełuszki potraktować priorytetowo.

Druga część dyskusji teologów to sesja kardynałów i biskupów należących do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Jeśli ich opinia również będzie pozytywna, dokumenty trafią do papieża. Dekret Ojca Świętego o męczeństwie ks. Jerzego za wiarę otworzyłby drogę do beatyfikacji.

Otwarta na placu Zamkowym plenerowa wystawa „**Żadnych granic, prócz granic miłości**” przybliży idee Wspólnoty św. Idziego – organizacji świeckich, która od ponad czterdziestu lat działa na rzecz ekumenizmu, światowego pokoju oraz pomocy ubogim i wykluczonym.

JOANNA JURCZAKO-WILK

Ekspozycja przypomina przemówienia Jana Pawła II do członków Wspólnoty św. Idziego

Wystawa przy kościele św. Anny na pl. Zamkowym to za ledwie kilka plansz, ale nie sposób jej nie zauważyć. W zwięzły sposób przedstawia historię Wspólnoty św. Idziego (Sant' Egidio), działalność, a także wypowiedzi Jana Pawła II na temat jej misji.

Wspólnotę założył w Rzymie w 1968 r. licealista Andrea Riccardi, który wraz z grupą kolegów doszedł do wniosku, że nie wystarczy tylko czytać Ewangelii, ale trzeba ją też wcielać w życie. 1973 r. na swoją siedzibę wybrała kościół św. Idziego na Zatybrzu, który jest nią

do teraz i od którego pochodzi nazwa Wspólnoty. W 1986 r. została oficjalnie uznana przez Stolicę Apostolską za międzynarodowe publiczne stowarzyszenie wiernych. Teraz jej założyciel Riccardi jest już profesorem historii Kościoła, a wspólnota rozrosła się do 50 tys. członków w 70 krajach.

W centrum jej działalności jest modlitwa i ewangelizacja, a także solidarność z ubogimi i ekumenizm. Od 1987 r. wspólnota

organizuje międzynarodowe spotkania „Ludzie i religie”, które służą dialogowi między religiami. 30 tys. ubogich dzieci na świecie korzysta z jej „Szkół pokoju”, czyli świetlic, w których uczą się i spotykają życzliwych ludzi. W latach 80. Wspólnota zaangażowała się w działania na rzecz pokoju, przez co bywa nazywana „zatybrzańską ONZ”. Dzięki jej pertraktacjom, w 1992 r. podpisano traktat pokojowy, kończący 15-letnią wojnę

w Mozambiku. Na całym świecie organizuje pokojowe marsze, prowadzi kampanię przeciwko karze śmierci, a pod petycją o jej zawieszenie podpisało się już ponad 10 mln ludzi. Wspólnota szczególnie szacunkiem darzy ludzi starszych, niepełnosprawnych, biednych, odrzuconych. Pomaga bezdomnym, więźniom, migrantom, narkomanom, alkoholikom i osobom chorym na AIDS.

W Polsce członkowie Wspólnoty pracują głównie w hospicjach, noclegowniach, domach dziecka.

Jak podkreślają organizatorzy, wystawa jest pokazywana w Warszawie w roku 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej oraz 20. rocznicy upadku komunizmu i pamiętnego spotkania międzyreligijnego w 1989 r., które było czasem dialogu i modlitwy o pokój, wspierającej tamte trudne przemiany.

Plenerowa ekspozycja została zorganizowana przy wsparciu Kolegium Wigierskiego – obywatelskiej instytucji kultury, której celem jest promocja i twórcza kontynuacja filozofii społecznej Jana Pawła II, dotyczącej kultury i dziedzictwa kulturowego. **jjw**

zapowiedzi

O Ewangelii Jezusa

3 listopada o godz. 18.00 w Centralnej Bibliotece Rolniczej, przy ul. Krakowskie Przedmieście 66, odbędzie się wykład ks. prof. Waldemara Chrostowskiego o Ewangelii wg św. Marka. Kolejny wykład z tego cyklu odbędzie się 17 listopada.

Poruszyć Niebo i Ziemię

W ramach cyklu „Poruszyć Niebo i Ziemię”, organizowanego przez ASK „Soli Deo”, **3 listopada** o godz. 20.10 w auli Szkoły Głównej Handlowej dziennikarz Przemysław Babiarsz będzie rozmawiał z Arturem Partyką. Soli Deo zaprasza też na warsztaty: **5 listopada** o godz. 17.30 warsztaty wyznaczania celów, **7 listopada**

na kurs modlitwy dla zabieganych, który poprowadzi ks. Dariusz Szyszka.

Msza dla ziemian

Duszpasterze środowiska ziemiańskiego ks. Marek Starowieyski i ks. Mirosław Nowosielski zapraszają na Mszę św. środowiskową, która odbędzie się **4 listopada** o godz. 18.30 w kościele seminarijnym.

Pomoc świętych

Księża salezjanie i krąg małżeństw z bazyliki Najświętszego Serca Jezusowego, przy ul. Kawęczyńskiej, oraz Duszpasterstwo Rodzin Diecezji Warszawsko-Praskiej zapraszają **8 listopada** o godz. 19.30 na Mszę św. o umocnienie rodziny, z homilią o świętych obcowaniu.

Rodzinne spotkania

W drugą niedzielę miesiąca w parafii Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych na Chomiczówce, po Mszy św. o godz. 11.30 w sali domu parafialnego, odbędzie się spotkanie i wykład dla rodziców młodszych dzieci (przedszkolaków i z klas I). W tym czasie ich dzieci będą miały zapewnioną opiekę w miejscowym przedszkolu.

Modlitwa w archikatedrze

5 listopada o godz. 20.00 w bazylice archikatedralnej w Warszawie (ul. Świętojańska 8) odbędzie się wspólna modlitwa w duchu Taizé. Podobne modlitwy odbywają się co miesiąc w kościele św. Marcina na Starym Mieście. Na spotkaniu

po czwartkowej modlitwie w katedrze będzie można dowiedzieć się więcej o Europejskim Spotkaniu Młodych w Poznaniu i porozmawiać z braćmi z Taizé.

Katechezy dla dorosłych

Katechezy neokatechumenalne dla dorosłych i młodzieży odbywają się w poniedziałki i czwartki o godz. 19.30 w kościele Świętego Ducha w Warszawie, przy ul. Długiej 3; w poniedziałki i czwartki o godz. 20.00 w kościele św. Zygmunta (pl. Konfederacji 55) na Bielanach; w poniedziałki o godz. 20.00 w kościele św. Tomasza Apostoła na Ursynowie (ul. Dereniowa 12); we wtorki i piątki o godz. 19.15 w kościele św. Edwarda w Pruszkowie. ■